

Z A K O N

O PROFESIJAMA OD POSEBNOG INTERESA ZA REPUBLIKU SRBIJU I USLOVIMA ZA NJIHOVO OBAVLJANJE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se posebni uslovi u pogledu minimuma kompetencija potrebnih za obavljanje profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju, kao i postupak utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju (u daljem tekstu: profesije od posebnog interesa).

Odredbe ovog zakona primenjuju se na sve profesije od posebnog interesa, osim ako je zakonom koji uređuje oblast, tj. delatnost u kojoj se obavlja profesija od posebnog interesa propisano drugačije.

Član 2.

Pojmovi navedeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) profesija od posebnog interesa – profesionalna delatnost ili skup profesionalnih delatnosti utvrđenih zakonom, kod kojih je pristup i obavljanje, odnosno način obavljanja delatnosti, zakonom, drugim propisom ili opštim aktom donetim na osnovu zakonskih ovlašćenja, neposredno ili posredno uslovljen posedovanjem određenih profesionalnih kvalifikacija;

2) uslovi za obavljanje profesije od posebnog interesa – skup formalnih i profesionalnih kvalifikacija za obavljanje određene profesije od posebnog interesa, koji su propisani zakonom ili podzakonskim aktom;

3) formalna kvalifikacija – diploma, svedočanstvo ili druga javna isprava o stečenom formalnom obrazovanju, izdata u skladu sa propisima kojima se uređuje obrazovanje;

4) profesionalna kvalifikacija – obuhvata formalnu kvalifikaciju i dodatno stručno osposobljavanje i usavršavanje koje se obavlja tokom ili nakon sticanja formalne kvalifikacije, a dokazuje se diplomom ili drugom javnom ispravom izdatom u skladu sa zakonom;

5) kompetencija – integrisani skup znanja, veština, sposobnosti i stavova koji omogućuje pojedincu efikasno obavljanje aktivnosti u datoj profesiji;

6) nadležno ministarstvo – ministarstvo u čijem su delokrugu poslovi državne uprave koji se odnose na oblast, tj. delatnost u kojoj se obavlja profesija od posebnog interesa;

7) nadležna organizacija – pravno lice kojem je zakonom povereno vršenje javnih ovlašćenja koja se odnose na profesiju od posebnog interesa;

8) nadležno telo – telo koje je aktom nadležnog ministarstva određeno za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti posebnih uslova za obavljanje profesionalne delatnosti koje omogućuje pristup profesijama od posebnog interesa.

Član 3.

Listu profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju u određenoj oblasti utvrđuje Vlada, na predlog nadležnog ministarstva.

Nadležna ministarstva mogu, u skladu sa zakonom, predlagati nove profesije od posebnog interesa ukoliko je njihovo obavljanje od posebnog interesa za

Republiku Srbiju ili obavljanje profesije zahteva precizno poznavanje pravnog sistema i pozitivnih propisa Republike Srbije i kada je savetovanje, odnosno pomoć u vezi sa poznavanjem pravnog sistema i pozitivnih propisa Republike Srbije stalni i bitni sadržaj obavljanja te profesije ili postoji drugi uslov utvrđen zakonom.

Član 4.

Uslovi u pogledu formalnih i profesionalnih kvalifikacija za obavljanje profesije od posebnog interesa utvrđuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast, tj. delatnost u kojoj se obavlja profesija od posebnog interesa (u daljem tekstu: posebni zakon).

Nadležno ministarstvo, u skladu sa uslovima iz stava 1. ovog člana, propisuje minimum potrebnih kompetencija koje se stiču odgovarajućim obrazovanjem i dodatnim stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem za obavljanje profesionalne delatnosti, koje omogućuju pristup profesijama od posebnog interesa.

Aktom iz stava 2. ovog člana nadležno ministarstvo utvrđuje i sastav i način rada nadležnog tela za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti posebnih uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa.

Nadležno ministarstvo na svojoj zvaničnoj internet stranici omogućava dostupnost informacija o profesijama od posebnog interesa, uslovima za njihovo obavljanje i nadležnom telu.

Član 5.

Lice zainteresovano za obavljanje profesije od posebnog interesa podnosi zahtev za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje te profesije nadležnom ministarstvu, odnosno nadležnoj organizaciji.

Zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi i lice kome je prethodno izvršeno priznavanje strane formalne kvalifikacije, u skladu sa propisima koji uređuju priznavanje stranih školskih i visokoškolskih isprava.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana koji sadrži podatke o identitetu, prebivalištu i adresi podnosioca (ime, prezime, ime jednog roditelja, broj pasoša za strane državljane, datum rođenja, mesto rođenja, država i adresa stalnog stanovanja, državljanstvo, elektronska adresa i kontakt telefon), prilažu se i isprave, odnosno overene kopije isprava kojima podnosilac zahteva dokazuje ispunjenost uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa.

Član 6.

Kada je podnosilac zahteva lice koje je steklo formalnu kvalifikaciju po propisima Republike Srbije, nadležno telo utvrđuje da li postoji razlika u stečenim kompetencijama iz formalne kvalifikacije u odnosu na propisani minimum potrebnih kompetencija.

Kada je podnosilac zahteva lice koje je steklo formalnu i/ili profesionalnu kvalifikaciju po propisima druge države, u postupku utvrđivanja ispunjenosti posebnih uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa, nadležno telo, odnosno nadležna organizacija utvrđuje da li postoji razlika u stečenim kompetencijama iz formalne kvalifikacije i profesionalne kvalifikacije u odnosu na propisani minimum potrebnih kompetencija.

Na osnovu st. 1. i 2. ovog člana, nadležno telo predlaže nadležnom ministarstvu, odnosno nadležnoj organizaciji da donese rešenje kojim:

1) utvrđuje da je lice steklo minimum potrebnih kompetencija za sticanje profesionalne kvalifikacije;

2) utvrđuje dodatne ispite, odnosno stručno osposobljavanje i usavršavanje, potrebno za sticanje nedostajućih kompetencija za obavljanje profesija od posebnog interesa, nakon čega će moći da pristupi postupku za sticanje profesionalne kvalifikacije;

3) odbija zahtev, u slučaju da utvrdi bitne i nenadoknadive razlike u stečenim kompetencijama koje se ne mogu nadoknaditi polaganjem ispita, odnosno obavljanjem stručne prakse.

U postupku po zahtevu lica iz člana 5. stav 2. ovog zakona nadležno telo može da traži mišljenje odgovarajuće obrazovne ustanove u Republici Srbiji o stečenom obrazovanju i stečenim kompetencijama, pri čemu će ta ustanova izvršiti upoređivanje programa obrazovanja ustanove u kojoj je kandidat stekao svoje formalne kvalifikacije u drugoj državi sa programom obrazovanja za istu profesiju na istom nivou obrazovanja u Republici Srbiji.

Odgovarajućom obrazovnom ustanovom iz stava 4. ovog člana smatra se visokoškolska ustanova čiji je osnivač Republika Srbija ili autonomna pokrajina, u skladu sa propisima kojima se uređuje visoko obrazovanje, odnosno odgovarajuća srednjoškolska ustanova čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, u skladu sa propisima kojima se uređuje srednje obrazovanje i vaspitanje.

Član 7.

Nadležno ministarstvo, odnosno nadležna organizacija, na osnovu predloga nadležnog tela, donosi rešenje, i to:

- 1) u roku od tri meseca od dana podnošenja urednog zahteva;
- 2) u roku od mesec dana od dana kada lice dostavi dokaz da je položilo ispite, odnosno obavilo stručno osposobljavanje i usavršavanje iz člana 6. stav 3. tačka 2) ovog zakona.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno.

Član 8.

Podzakonski akt iz člana 3. stav 1. ovog zakona Vlada će doneti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Objedinjeni predlog akta iz stava 1. ovog člana sačinice Generalni sekretarijat Vlade, na osnovu predloga nadležnih ministarstava.

Član 9.

Do početka primene akta nadležnog ministarstva iz člana 4. stav 2. ovog zakona, uslovi za obavljanje profesija od posebnog interesa utvrđivaće se prema posebnom zakonu.

Lica koja su stekla profesionalnu kvalifikaciju za obavljanje profesija od posebnog interesa prema propisima koji su važili do početka primene akta nadležnog ministarstva iz člana 4. stav 2. ovog zakona, smatra se da ispunjavaju uslove za obavljanje tih profesija.

Član 10.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a prestaje da važi danom početka primene zakona kojim će se urediti regulisane profesije i priznavanje profesionalnih kvalifikacija.